

Maturitné faux pas Ministerstva školstva SR

Definícia korona maturanta? Nemá stužku a ani poňatia, ako bude maturovať

Keď s druhou vlnou koronavírusu prišla aj ďalšia vlna dištančného vyučovania, potešili sa tomu len málokto. Aj reči o maturite a jednotkách zadarmo či o ohlúpnutých žiakoch, ktorí sa pol roka doma len „flákali“, sme sa napočúvali už dosť. Riadne riešenia na tento školský rok sú však stále v nedohľade a napriek mnohonásobne horšej situácii ako bola vlani sa maturantom a maturantkám zatiaľ zrušila len externá (písomná) časť maturity.

Záujmy tohtoročných maturantov po celom Slovensku zastáva Aliancia stredoškolákov, ktorá vznikla v roku 2015. Problém už dlhšie rieši priamou diskusiou s ministrom školstva Branislavom Gröhlingom alebo Petíciou za upravenie formy maturitnej skúšky v šk. roku 2020/2021. Dnes obsahuje vyše 11 220 podpisov a na základe viac ako 6000 maturantských podnetov iniciátori petície žiadajú niekoľko ráznych zásahov do tohtoročnej maturitnej skúšky, akým je napríklad zrušenie ústnej časti.

Aliancia petíciou upozorňuje na nedostatočnú prípravu na skúšky za zlých podmienok dištančného vzdelávania či na pokles argumentačných i vyjadrovacích schopností žiakov v dôsledku dlhodobej sociálnej izolácie, ktoré sú pri ústnej časti maturity kľúčové.

Zrušenie písomnej časti — krok dozadu?

Zaujímavosťou je, že Aliancia nežiada kompletne zrušenie písomnej časti, ale len prehodnotenie prehľadnosti testov na základe každoročných sťažností na chyby a nejasnosti v otázkach. Podľa petície je teda zato, aby sa písomná časť konala. Napriek tomu ju ale minister školstva 4. 1. 2021 zrušil. Takýto hromadný zber dát o vedomostnej úrovni maturantov po ôsmich mesiacoch doma pomocou rovnakých testov pritom mohol byť bezpochyby výborným nástrojom, ako zaznamenať reálny dopad dištančného vzdelávania na žiakov a získať tak poznatky, s kto-

rými mohlo neskôr ministerstvo efektívne pracovať.

„Nefér!“ kričia tohtoroční maturanti

Minulý rok stratili žiaci zo záverečného ročníka len dva mesiace prezenčnej výučby, maturita sa však v kompletnej podobe zrušila a výsledné známky boli tvorené aritmetickým priemerom zo známok na vysvedčeniach z celého stredoškolského štúdia.

Tohtoročných maturantov si však koronavírus i rezort školstva takpovediac „vychutnal“. Už od druhého polroka septimy, považovaného za začiatok intenzívnej prípravy na maturitu, boli nútení prispôbiť sa náročnému prechodu výučby na online systém. Vzhľadom nato, že sa v tejto neznámej situácii zrazu ocitol celý svet, to bol systém chaotický, nevyhovujúci a pre každého nepochybne stresujúcou záležitosťou.

Dištančne na Gymlete

Aj na našom gymnáziu sme v minulom roku zažili nevyrovnanú kombináciu offline a online formy dištančnej výučby. Počty hodín v rozvrhu boli drasticky zredukované, každý učiteľ si vytvoril individuálny systém pridelovania úloh a známok, no a kontakt medzi študentom a učiteľom bol vo veľkej miere obmedzený — či už diaľkou, nedostatočnou zručnosťou s IKT alebo príliš neosobnou komunikáciou cez internet. Žiaci sa tak prevažne mohli spoľahnúť len na samoštúdium, čo pre budúceho maturanta nie je

adekvátne v porovnaní s prípravou v predchádzajúcich rokoch, ktorá bola intenzívne vedená učiteľmi.

Druhá vlna dištančného vyučovania na našej škole, ktorá začala 12. októbra 2020, však maturantom obavy z nedostatočnej prípravy trochu umiernila. Aj keď počty hodín seminárov za týždeň boli pôvodne zredukované na dve či jednu hodinu, aby sa predišlo preťažovaniu študentov (ktoré bolo ostro kritizované počas prvej vlny), po vzájomnej komunikácii s vedením obe maturitné triedy dosiahli kompromis. Vyučovacie hodiny seminárov sa posilnili na pôvodný počet za prezenčného vyučovania (3) a z rozvrhu naopak odpadli jedna alebo dve hodiny z predmetov, ktoré maturanti považovali za menej dôležité — telesná, druhý cudzí jazyk, občianska náuka a matematika.

Výzva na zredukovanie maturitného učiva

Vo svojom facebookovom stave, kde sa minister Gröhling vyjadroval o zmenách v rámci maturitnej skúšky, tiež vyzval školy, aby „...v obsahu maturitných otázok zohľadnili dištančné vzdelávanie a mieru, v akej prebrali v tomto čase učivo a začlenili ho do maturitnej skúšky v zúženom rozsahu.“ V tomto prípade však išlo len o akési odporúčanie a nie nariadenie. Je teda na každej škole, či túto „výzvu“ prijme. Takýto individuálny prístup však značne znevýhodňuje pozíciu mladých, ktorí musia zmaturovať.

Aliancia stredoškolákov uvied-

la, že na túto tému dostáva mnoho správ od znepokojených maturantov a maturantiek, ktorým bolo od ich školy povedané, že k redukcii učiva nepríde. S takýmto „odporúčaním“ od ministra preto nie je spokojná a žiada, aby bolo zmenené na určitú formu nariadenia. „Aby sa nemohlo stať to, že učitelia na niektorých školách budú až príliš bene-

volentní, no na inej škole až príliš prísni a rázni. V takom prípade by maturitná skúška nebola férová,“ povedal prezident aliancie Kristián Krivda. V najbližších týždňoch tiež plánujú vytvoriť zoznam škôl, ktoré sa toto odporúčanie zatiaľ rozhodli nerešpektovať, a následne by ho chceli odovzdať ministrovi školstva.

PaedDr. Eva Kuková

Pani riaditeľky Evy Kukovej sme sa pýtali, či sa maturitné komisie nášho gymnázia rozhodli prijať toto odporúčanie a zúžili tak obsah maturitného učiva:

„Maturitné skúšky sú dôležitým medzníkom v živote študenta a v našej škole sme im vždy pripisovali veľkú dôležitosť. Ale je fakt, že dnešní oktávani sa už takmer rok neučili v školskom prostredí. Hoci som presvedčená o kvalitnom dištančnom vzdelávaní v našej škole, je prirodzené, že príprava na maturitu má inú úroveň ako pri prezenčnom vyučovaní.

Jednotlivé maturitné predmety sme rozdelili do dvoch skupín. V niektorých predmetoch, napr. slovenský

jazyk a literatúra alebo anglický jazyk - sa zadania nebudú upravovať a upravia sa len rozsah témy. Ale vo väčšine predmetov dôjde k menším alebo výraznejším zmenám a zúži sa obsah maturitného učiva. Verím, že naši maturanti využili všetky šance, ktoré sme im počas prezenčného aj dištančného vyučovania ponúkali. Očakávame, že svojimi výsledkami na maturitných skúškach potvrdia kvalitu vzdelávania v našej škole.“

Väčšina maturantov na Gymlete je v strese a maturovať nechce

Aj u našich oktávánov sme chceli zistiť postoj k rozhodnutiam ministerstva ohľadom maturít, a preto sme uskutočnili dotazníkový prieskum. Ten ukázal, že až 60 % našich maturantov nesúhlasí s tým, aby sa konala ústna časť maturitnej skúšky.

Dôvodov, prečo žiaci maturovať nechcú, je niekoľko. Väčšina svoju situáciu pokladá za nespravodlivú a oveľa horšiu v porovnaní so situáciou minuloročných maturantov. Tohtoročným oktávanom zároveň vadí slabé prebraté učivo, málo priestoru na ústne skúšanie či obmedzený prístup k pomôckam a odborným učebniciam. Za kľúčový považujú aj fakt, že z dvoch ročníkov, počas ktorých sa mali pripravovať na maturitu, zameškali osem mesiacov prezenčnej výučby.

Napriek veľkému nesúhlasu s riadnymi ústnymi maturitami si ale 70% maturantov myslí, že škola ich na riadnu formu ústnych maturít pripravila dostatočne. Viac ako polovica však z maturity stále pociťuje zvýšený stres, keďže okrem nej študenti momentálne riešia aj iné, často závažnejšie problémy.

Jedna z posledných vecí, ktorú si maturanti ešte stihli užiť, bolo (paradoxne) pozývanie profesorov na stužkovú slávnosť.

foto: Zuzana Ľudviková

Ondrej Jurkovič z Oktávy B reagoval na momentálnu kritickú situáciu v slovenskom školstve takto:

„V týchto časoch je náročné uvažovať s ohľadom na najbližšie týždne, verím, že ministerstvo sa snaží problémy vyriešiť a presadiť svoje záujmy, avšak nie všetci politici schvalujú krok otvoriť školy. Pri dištančnom vzdelávaní je ťažké zabezpečiť kvalitu vyučovania, nie všetky školy fungujú natolko online ako naša škola, preto je náročné

zovšeobecniť celkovú situáciu. Taktiež je problémom, že rozhodnutia ministerstva nemajú až príliš veľkú váhu a v súčasnej situácii ich ľahko dokážu zmeniť regionálne úrady. Myslím si však, že by ministerstvo mohlo viac presadiť svoje záujmy aj napriek pandemickej situácii, príkladom môžu ísť iné okolité štáty, a tým zabezpečiť hodnotnejšiu výuku študentov.“

S ministrom školstva chce Aliancia rokovať ďalej

Aliancia stredoškolákov si myslí, že ani blížiaci sa návrat žiakov do škôl, ktorý avizuje ministerstvo školstva, nenahradí zameškaných osem mesiacov. S ministrom sa preto dohodli na pokračovaní spolupráce pri

riešení podoby maturitnej skúšky a to koncom februára. Cieľom je ďalej hájiť záujmy znevýhodnených maturantov a maturantiek a dosiahnutie kompromisu u oboch strán.

OFICIÁLNE STANOVISKO MINISTERSTVA ŠKOLSTVA K MATURITÁM

V školskom roku 2020/2021 sa ruší externá časť maturitnej skúšky. Písomná forma internej časti maturitnej skúšky, teda sloh, sa uskutoční v termíne od 12. apríla. Presný termín určí rezort školstva do 31. marca. Ústna forma internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v termínoch od 17. mája. V prípade potreby sa môže realizovať dva týždne.

Autor: Zuzana Ľudviková

Posledná klasická prestávka odzvonila maturantom na začiatku októbra 2020

Zdroje: TASR, Aliancia stredoškolákov, Facebooková stránka Branislava Gröhlinga